

**ZÁVEREČNÉ STANOVISKO
Z POSÚDENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU
Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja
na roky 2011 - 2015**

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov.

Obvodný úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja

2. Identifikačné číslo.

37 96 12 76

3. Adresa sídla.

Janka Kráľa 124, 949 01 Nitra

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Ing. Anna Baňárová, odbor ochrany prírody, krajiny a odpadového hospodárstva
Ul. Janka Kráľa 124, 94901 Nitra
Tel: 037/7920 138; 0918 520 066
banarova@nr.ouzp.sk

Ing. Karol Jedlovský, odbor ochrany prírody, krajiny a odpadového hospodárstva
Ul. Janka Kráľa 124, 94901 Nitra
Tel: 037/7920 138; 0918 520 066
jedlovsky@nr.ouzp.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov.

Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 - 2015

2. Charakter.

Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015 je dokumentom strategického významu v oblasti odpadového hospodárstva s vplyvom na životné prostredie. Stanovuje ciele pre odpadové hospodárstvo Nitrianskeho kraja do roku 2015 a vo všeobecnej rovine navrhuje opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov a v záväznej časti zodpovednosťou za ich realizáciu. Nadväzuje na strategický dokument POH SR, ktorý bol schválený vládou Slovenskej republiky.

POH SR spracovaný na roky 2011 – 2015 (ďalej „POH SR“) bol vypracovaný v súlade s požiadavkami trvalo udržateľného rozvoja. Jeho obsah zodpovedá požiadavkám stanoveným v legislatívnych predpisoch SR a EÚ, predovšetkým v zákone č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Smernice 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej „nová rámcová smernica o odpade“).

POH SR je prijatý v čase, kedy sa plní Národný strategický referenčný rámec na roky 2007 – 2013, na základe ktorého je možné využívať zdroje z fondov EÚ na rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva.

POH SR vychádza z vyhodnotenia predchádzajúceho POH SR na roky 2006-2010, z analýzy súčasného stavu a potrieb odpadového hospodárstva SR. Keďže POH SR na roky 2006-2010 nebol rozpracovaný na nižšie úrovne, v uplynulom období tak neexistoval právny rámec pre plánovanie odpadového hospodárstva, čo malo za následok stagnáciu predovšetkým v oblasti zvyšovania podielu zhodnocovania odpadov.

Záväzná časť POH SR je záväzným dokumentom pre rozhodovacie činnosti orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve. Obvodné úrady životného prostredia v sídle kraja (do 31.12.2012 Krajské úrady životného prostredia) sú povinné vypracovať programy odpadového hospodárstva krajov na základe cieľov a opatrení stanovených v POH SR. Program kraja sa vypracúva pre územie, ktoré je v pôsobnosti príslušného Obvodného úradu životného prostredia v sídle kraja.

Nitriansky kraj sa člení na sedem okresov, a to: Nitra, Komárno, Levice, Nové Zámky, Šaľa, Topoľčany a Zlaté Moravce. Okresy nie sú spravovaným územím identické s územím patriacim do pôsobnosti obvodných úradov životného prostredia, ktorých je celkovo 6. Počet obyvateľov Nitrianskeho kraja je 704 752 osôb. Členenie okresov podľa počtu obyvateľov a počet obcí je uvedený v tabuľke č. 1 strategického dokumentu.

1. Hlavné ciele

Ciele a opatrenia v záväznej časti POH kraja sú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva podľa článku 4 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc:

- predchádzanie vzniku odpadu,
- príprava na ich opätovné použitie,
- recyklácia,
- iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie odpadov,
- zneškodňovanie odpadov.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Posudzovaný strategický dokument POH NK v rozsahu 236 strán (vrátane príloh), je rozdelený na 5 hlavných kapitol a 6 príloh:

- I. Základné údaje
- II. Aktuálny stav odpadového hospodárstva v Nitrianskom kraji
- III. Záväzná časť POH Nitrianskeho kraja
- IV. Smerná časť POH Nitrianskeho kraja
- V. Financovanie a rozpočet odpadového hospodárstva
- VI. Vyhodnotenie pripomienok verejnosti k POH Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015

Prílohy k POH Nitrianskeho kraja

Príloha 1 – Nakladanie s odpadmi v okresoch Nitrianskeho kraja

Príloha 2 – Zoznam zariadení na zhodnocovanie odpadov

Príloha 3 – Zoznam kompostárni odpadov

Príloha 4 – Zoznam skládok odpadov

Príloha 5 – Zoznam zberní a výkupní odpadov

Príloha 6 – Správa o hodnotení na vybudovanie nových zariadení na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov

Závazná časť POH Nitrianskeho kraja je strategickým dokumentom určujúcim smerovanie odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na obdobie rokov 2011 až 2015. Do záväznej časti sú premietnuté princípy riadenia odpadového hospodárstva a je vypracovaná a členená

v súlade s POH SR a ustanovením § 5 ods. 6 zákona o odpadoch. Závazná časť je členená

na jednotlivé prúdy odpadov v členení na komodity a kategórie odpadov, ktoré obsahujú ciele a opatrenia pre dosiahnutie účelu odpadového hospodárstva a zabezpečenie pokroku v tejto oblasti.

Účel a ciele odpadového hospodárstva SR sú stanovené zákonom o odpadoch. Účelom odpadového hospodárstva je

- predchádzanie vzniku odpadov,
- zhodnocovanie odpadov recykláciou alebo opätovným použitím (materiálové zhodnocovanie),
- využívanie odpadov ako zdroj energie (energetické zhodnocovanie),
- zneškodňovanie odpadov.

V odpadovom hospodárstve je potrebné uplatňovať princípy blízkosti, sebestačnosti a pri vybraných prúdoch odpadov aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov okrem všeobecného princípu „znečisťovateľ platí“. Pri budovaní infraštruktúry odpadového hospodárstva je potrebné uplatňovať požiadavku najlepších dostupných techník (BAT) alebo najlepších environmentálnych postupov (BEP). Strategickým cieľom odpadového hospodárstva v SR je odklonenie odpadov od skládkovania, resp. znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

POH Nitrianskeho kraja sa vydáva na obdobie piatich rokov, t.j. na roky 2011 – 2015. Je vypracovaný v súlade so strategickým dokumentom POH SR na roky 2011 – 2015, ktorý schválila Vláda SR dňa 22.02.2012.

Iné strategické a koncepčné dokumenty prijaté v SR súvisiace s problematikou odpadového hospodárstva:

- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
- Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013
- Operačný program – Životné prostredie 2007 – 2013
- Investičná stratégia odpadového hospodárstva v SR
- Národný realizačný plán Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (POPs)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja.

Iné strategické a koncepčné dokumenty prijaté na regionálnej úrovni Nitrianskeho kraja súvisiace s problematikou odpadového hospodárstva:

- Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja
- Regionálna energetická koncepcia využívania poľnohospodárskej a lesníckej biomasy Nitrianskeho kraja
- Regionálna surovinová politika pre oblasť nerastných surovín Nitrianskeho kraja
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012 – 2018.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

Posudzovanie vplyvu strategického dokumentu zabezpečoval Obvodný úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja. Strategický dokument „Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 - 2015“ podlieha povinnému hodnoteniu podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

1. Obstarávateľ, Krajský úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja zabezpečil vypracovanie Oznámenia o vypracovaní strategického dokumentu „Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 - 2015“ a predložil ho dňa 30.04.2012 (1x na elektronickom nosiči a 2x v písomnej podobe) na posúdenie Obvodnému úradu životného prostredia Nitra, odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja, ako príslušnému orgánu na posudzovanie strategického dokumentu podľa § 55 písm. a) zákona.

2. Krajský úrad životného prostredia Nitra, Odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja Oznámenie o strategickom dokumente „Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 -2015“ zverejnil na internetovej stránke: <http://eia.enviroportal.sk/detail/program-odpadoveho-hospodarstva-nitrianskeho-kraja-na-roky-2011-2015> dňa 3.5.2012. Oznámenie o zverejnení strategického dokumentu rozoslal príslušný orgán na zaujatie stanoviska dotknutým rezortom, dotknutým orgánom a dotknutým obciam v zákonom stanovenom termíne dňa 4.5.2012. Príslušný orgán zaslal oznámenie o zverejnení aj obstarávateľovi spolu s adresou, kde oznámenie o strategickom dokumente nájde. Verejnosť sa k oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu v stanovenej lehote vyjadrila nasledovne:

Obecný úrad Žitavany, Športová 5, 951 97 Žitavany (list č. 339/2012 zo dňa 10.5.2012)
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente - nemá námietky

Slovenská agentúra životného prostredia, Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica (list č. CZA 1005/2012 zo dňa 9.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente - vrátili podanie z dôvodu nezahrnutia spracovávaní stanovísk v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie do ich kompetencií na rok 2012.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nových Zámkoch, Slovenská ul. 13, 940 30 Nové Zámky (list č. 1813/2/2012 zo dňa 10.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente - odstúpené na Úrad verejného zdravotníctva SR – poslali pre-skriningový nástroj pre uvedený strategický dokument.

Mesto Topoľčany – Mestský úrad, Námestie M.R. Štefánika 1/1, 955 01 Topoľčany (list č. OVŽP /3618/12 zo dňa 4.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente - nemá pripomienky.

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra (list č. ČZ-11043/2012, ČS-2763/2012 z dňa 10.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente - bez pripomienok.

Obec Malý Cetín 951 07 (list č. 70/2012 zo dňa 14.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente - nemá žiadne námietky.

Obec Lehota 951 36, Lehota 16 (list č. 265/2012 zo dňa 15.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente - bez pripomienok.

Obvodný úrad životného prostredia, odbor kvality životného prostredia, Janka Kráľa 124, 949 01 Nitra (list č. A/2012/01428-003-F07 zo dňa 16.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente - nemá žiadne pripomienky.

Obec Krušovce – Obecný úrad, Štefánikova 129, 956 31 Krušovce (email zo dňa 16.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente - nemá pripomienky.

Obec Topoľčianky, Obecný úrad, Hlavná 114, 951 93 Topoľčany (list č. 959/2012 zo dňa 14.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Rišňovce, Rišňovce 259, 951 21 Rišňovce (list č. 390/2012 zo dňa 15.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Norovce, Obecný úrad 140, 956 38 Norovce (list zo dňa 14.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Host'ovce, Obecný úrad, 951 91 Host'ovce 49 (list č. 2012/05/14 zo dňa 14.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumentu – nemá žiadne námietky.

Mesto Želiezovce, Mestský úrad Želiezovce, SNP č. 2, 937 01 Želiezovce (list č. 7263/2012-2 zo dňa 14.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá námietky.

Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Nitre, Oddelenie prevádzkovo-ekonomické, Dolnočermánska 64, 949 11 Nitra (list č. KRHZ-NR-OEL-484/2012 zo dňa 18.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá žiadne pripomienky.

Obvodný úrad Nitra, Odbor civilnej ochrany a krízového riadenia,

Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra (list č. ObÚ-NR-CO4-2012/09424 zo dňa 15.5.2012)
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

**Mesto Vráble, Mestský úrad Vráble, Hlavná ulica 1221, 952 16 Vráble
(list č. 12381/1514/2012/2/ŽPaV/Še zo dňa 15.5.2012)**
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá námietky.

**Obvodný úrad životného prostredia Komárno, Nám. gen. Klapku č. 7,
945 05 Komárno (list č. 2012/00650 zo dňa 10.5.2012)**
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Obyce, Obecný úrad v Obyciach, 951 95 Obyce (list č. 264/2012 zo dňa 15.5.2012)
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – bez pripomienok.

**Obec Alekšince, Obecný úrad Alekšince č. 389, 951 22 Alekšince
(list č. 316/2012 zo dňa 16.5.2012)**
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

**Obvodný úrad životného prostredia Nitra, Stále pracovisko Zlaté Moravce,
odbor ochrany zložiek životného prostredia, Sládkovičova 3, 953 01 Zlaté Moravce
(list č. Z/2012/00586-02 F21 zo dňa 15.5.2012)**
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente - nemá žiadne pripomienky.

**Krajský úrad životného prostredia Trnava, odbor ochrany prírody a krajiny,
odpadového hospodárstva a Eia, Kollárova 8, 917 02 Trnava
(list č. AF2/2012/347/Pu zo dňa 16.5.2012)**
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente - nemá žiadne pripomienky, upozorňuje na skutočnosť, že od 1.12.2011 je účinná novela zákona č. 408/2011, podľa ktorej bola príloha č. 1 vyradená zo zákona.

**Krajský úrad životného prostredia Nitra, Odbor ochrany prírody, krajiny
a odpadového hospodárstva, Janka Kráľa 124, 949 01 Nitra
(list č. 2012/00370, 1896/2012/330 zo dňa 16.5.2012)**
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

**Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Leviciach, Komenského 4,
934 38 Levice (list č. D1/2012/01179 zo dňa 16.5.2012)**
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

**Obvodný úrad životného prostredia v Topolčanoch, Ul. 17. novembra 2304,
955 01 Topolčany (list č. ObÚŽP-ŠSOH-2012/0563-Ba zo dňa 17.5.2012)**
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Koniarovce, Obecný úrad 956 13 Koniarovce (list č. 188/2012 zo dňa 17.5.2012)
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

**Obec Skýcov, Obecný úrad, ul. Školská 294, 951 85 Skýcov (list č. 252/2012 zo dňa
16.5.2012)**
Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Nesvady, Obecný úrad, Obchodná č. 23, 946 51 Nesvady
(list č. 462/2012-KK zo dňa 15.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente- nemá pripomienky.

Krajský úrad životného prostredia v Trenčíne, Hviezdoslavova 3, 911 49 Trenčín
(list č. KÚŽP 2012/300/1625 zo dňa 18.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – Vzhľadom na fakty všeobecného charakteru uvedené v časti III. Bod 3. oznámenia, týkajúce sa priamych a nepriamych vplyvov na životné prostredie, vplyv POH kraja na životné prostredie sa v tomto štádiu vypracovávaní dokumentu nedá posúdiť. Odbor starostlivosti o životné prostredie tunajšieho úradu sa vyjadrí až po zverejnení samotného POH Nitrianskeho kraja.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Topoľčanoch, Ul. Stummerova č. 1856, 955 01 Topoľčany (list č. A/2012/00920, A/2012/002479 zo dňa 16.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – odstúpené na Úrad verejného zdravotníctva SR.

Obec Palárikovo, Obecný úrad, Hlavná č. 82, 941 11 Palárikovo
(list č. 543/2012 zo dňa 18.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Čab, Obecný úrad, 951 24 Čab (list č. 292/2012 zo dňa 17.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá námietky.

Krajský stavebný úrad v Nitre, Lomnická ul. č. 44, 949 01 Nitra
(list č. KSÚNR-2012-458 zo dňa 17.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Komárne, Mederčská ul. č. 39, 945 75 Komárno (list č. RH 812/2012 zo dňa 17.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá námietky.

Obec Imeľ, Obecný úrad, Nám. J. Blaskovicsa 507/11, 946 52 Imeľ
(list č. 283/2012 zo dňa 18.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Jesenské, Obecný úrad Jesenské č. 28, 935 36 Jesenské
(list č. 70/2012 zo dňa 17.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obecný úrad 946 02, Čalovce č. 170 (list č. 183/2012 zo dňa 15.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Plášťovce, Obecný úrad 935 82 Plášťovce (list č. 2012/169 zo dňa 22.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – Žiada o zaradenie ich Správa o hodnotení na otvorenie skládky komunálneho odpadu s kapacitou do 250 tis. m³ do Programu odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015.

Obvodný úrad životného prostredia Šaľa, Hlavná 42/12A, 927 01 Šaľa
(list č. A/2012/00607-2-Or zo dňa 18.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

**Obec Šarkan, Obecný úrad Šarkan, 943 42 Gbelce, okre Nové Zámky
(list č. 239/2012 zo dňa 21.5.2012)**

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá námietky.

Obec Šrobárová, ul. Školská č. 45, 946 32 Šrobárová (list č. 131/2012 zo dňa 23.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Štefanovičová, 951 15 Štefanovičová č. 75 (list č. 114/2012 zo dňa 23.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Mesto Šaľa, Námestie sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa (list č. 2776/2012-ŽP zo dňa 21.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

**Obec Zlatná na Ostrove, Obecný úrad Zlatná na Ostrove, 946 12 Zlatná na Ostrove 184
(list č. 570/12/02 zo dňa 21.5.2012)**

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

**Obec Kalná nad Hronom, Červenej armády č. 55, 935 32 Kalná nad Hronom
(list č. 38/2012 zo dňa 18.5.2012)**

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

**Obec Horná Kráľová, Obecný úrad Horná Kráľová, Hlavná č. 17, 951 32
Horná Kráľová (list č. 221/12 zo dňa 23.5.2012)**

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Velčice, Velčice 73, 951 71 Sľažany (list č. 190/2012 zo dňa 23.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

**Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre, Štefánikova ul. 58,
949 63 (list č. HŽP/A/2012/004080 zo dňa 17.5.2012)**

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – 4 pripomienky

Pri spracovaní programu odpadového hospodárstva ako strategického dokumentu pre jednotné smerovanie odpadového hospodárstva je potrebné:

1. vychádzať z územného plánu jednotlivých regiónov, miest a obcí najmä v súvislosti s umiestňovaním skládok odpadov, zberových dvorov, kompostární, zariadení na triedenie a spracovanie TKO, biologického a živočíšneho odpadu, bioplynových staníc, zariadení na spracovanie odpadov a pod. Tieto je potrebné umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od obytnej zástavby vzhľadom na šírenie zápachu, hlodavcov, hluka prašnosť pri navážaní ako i spracovaní odpadov. Súčasťou dokumentácie pri príprave uvedených stavieb by mala byť hluková a emisná štúdia a v rámci posudzovania vplyvu na zdravie obyvateľov v prípade potreby aj HIA,

2. naďalej propagovať a podporovať v mestách a obciach separovaný zber odpadov pre zníženie množstva komunálneho odpadu a tým aj skládkovania odpadov,
3. riešiť elimináciu resp. odstránenie starých environmentálnych záťaží – existujúcich skládok odpadov ich rekultiváciou,
4. v rámci likvidácie odpadov zvýšenú pozornosť venovať tiež ochrane vodných zdrojov.

Obec Jacovce, Obecný úrad, Farská 288/6, 956 21 Jacovce (list č. PRED 1877/3397/2012 zo dňa 24.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, P.O.BOX 45, 826 45 Bratislava (list č. OHŽP -3944/12 zo dňa 21.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – súhlasí.

Zároveň požaduje, aby obstarávateľ pri spracovaní uvedeného strategického dokumentu:

- vychádzal z územných plánov jednotlivých regiónov, miest a obcí najmä v súvislosti s umiestňovaním skládok odpadov, zberných dvorov, kompostární, zariadení na triedenie a spracovanie tuhého komunálneho odpadu, biologického a živočíšneho odpadu, bioplynových staníc, zariadení na spracovanie odpadov apod.,
 - uvedené zariadenia umiestňoval v dostatočnej vzdialenosti od obytnej zástavby s ohľadom na šírenie hluku, prašnosti, zápachu a hlodavcov pri preprave a spracovaní odpadov,
 - riešil všeobecné podmienky, resp. zásady umiestňovania bioplynových staníc ako zariadení na zhodnocovanie odpadov v závislosti od ich kapacity,
 - pri príprave stavieb uvedených zariadení zabezpečil v rámci posudzovania vplyvu na zdravie spracovanie hlukovej a emisnej štúdie a v prípade potreby aj hodnotenie dopadov na zdravie (HIA),
 - naďalej propagoval a podporoval separovaný zber odpadov v mestách a obciach,
 - riešil elimináciu, resp. odstránenie starých environmentálnych záťaží a rekultiváciu existujúcich skládok odpadov,
 - riešil podmienky na zabezpečenie separovaného zberu odpadov zo zariadení spoločného stravovania (kuchynský a reštauračný odpad, vrátane použitých olejov a tukov) a biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu,
 - pri likvidácii odpadov venoval zvýšenú pozornosť ochrane vodných zdrojov,
 - zabezpečil hodnotenie dopadov na zdravie (HIA) pre uvedený strategický dokument v zmysle § 52 ods. 1 písm. d) zákona č. 355/2007 Z.z.,
 - predložil spracovaný strategický dokument spolu s hodnotením dopadov na zdravie (HIA) príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva na posúdenie.

Obec Podhradie, Obecný úrad 955 01 Topoľčany (list č. 118/2012 zo dňa 24.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky

Mesto Nové Zámky, Hlavné Námestie 10, 940 35 Nové Zámky (list č. 2012/45671-02 Ba zo dňa 25.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Mudroňovo, Obecný úrad č. 65, 946 32 Mudroňovo (list č. 90/2012 zo dňa 30.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Jarok, 951 48 Jarok (list č. 378/2012 zo dňa 28.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Krajský úrad životného prostredia v Banskej Bystrici, Odbor zložiek ochrany životného prostredia, Nám. E.Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica (list č. 2012/555 – Pr zo dňa 29.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – má nasledovné pripomienky:

- Po spracovaní Správy o hodnotení túto predložiť na pripomienkovanie spolu s návrhom strategického dokumentu v zmysle § 9 ods. 5 zákona
- Rešpektovať všetky záujmy ochrany prírody a krajiny (chránené územia vrátane území sústavy Natura 2000), chránené živočíchy, rastliny a biotopy, chránené stromy, chránené nerasty a skameneliny, mokrade, prvky územného systému ekologickej stability (biocentrá a biokoridory nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a pod.) ich územné vymedzenie a obmedzenia v nich, vyplývajúce z legislatívnych predpisov.
- Vplyvy konkrétnych navrhovaných činností alebo aktivít, vyplývajúcich zo strategického dokumentu, vyhodnocovať samostatne v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona.

Pozn.: Uvedené požiadavky už boli zohľadnené v Návrhu POH NK.

Obec Veľké Zálužie, Obecná 955, 951 35 Veľké Zálužie (list č. S 2012/00589-002 zo dňa 30.5.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obec Málaš, Málaš č. 14 (list č. 114/2012 zo dňa 4.6.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – nemá pripomienky.

Obvodný úrad životného prostredia Levice, odbor ochrany zložiek životného prostredia, Dopravná č. 14, 934 03 Levice (list č. T-2012/00871-Na zo dňa 1.6.2012)

Stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente – má nasledovné pripomienky:

V okrese Levice je vybudovaných 5 skládok odpadov, z toho dve skládky sú na inertný odpad a dve na nebezpečný odpad. Z toho dôvodu budovanie ďalších skládok odpadu nepovažujeme za potrebné. Prioritne je potrebné v okrese Levice zamerať sa na zariadenia a technológie na zhodnocovanie odpadov, separovanie a systémy zberu odpadov.

3. Krajský úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja určil podľa § 8 zákona návrh rozsahu hodnotenia strategického dokumentu č. A/2012/00363 zo dňa 24.05.2012 a zároveň poslal oznámenie o vypracovávaní návrhu rozsahu hodnotenia a vyzval MŽP SR na vyjadrenie pripomienok, keďže tento rozsah hodnotenia je potrebné vypracovávať po dohode so štátnym orgánom ochrany prírody a krajiny.

4. Krajský úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja rozoslal dňa 23.5.2012 všetkým dotknutým orgánom pozvánky na verejné prerokovanie rozsahu hodnotenia strategického dokumentu, ktoré sa uskutočnilo dňa 31.05.2012 o 10,00 hod. v zasadačke budovy Krajského úradu životného prostredia Nitra, Janka Kráľa 124, 949 01 Nitra.

5. Krajský úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja následne na to poslal dňa 05.06.2012 rozsah hodnotenia strategického dokumentu spolu so zápisom z prerokovania rozsahu hodnotenia a prezenčnou listinou obstarávateľovi, ktorým je Krajský úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja, a tiež aj všetkým dotknutým orgánom.

6. Správu o hodnotení strategického dokumentu „Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011-2015“ vypracovala Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica, CTKEVV odbor starostlivosti o mestské životné prostredie Žilina a návrh

POH Nitrianskeho kraja na roky 2011-2015 vypracovali oprávnení zástupcovia obstarávateľa Ing. Anna Baňárová a Ing. Karol Jedlovský.

7. Obstarávateľ strategického dokumentu doručil dňa 13.03.2013 príslušnému orgánu Správu o hodnotení strategického dokumentu spolu s návrhom strategického dokumentu „Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 -2015“ v listinnom vyhotovení v počte 2 x z každého a v počte 23 x na elektronickom nosiči.

8. Obvodný úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja rozoslal dňa 18.03.2013 Správu o hodnotení spolu s Návrhom strategického dokumentu na elektronickom nosiči dotknutým rezortom, dotknutým orgánom a dotknutým obciam spolu s listom a požiadavkou na predloženie stanovísk do 21 dní od jej doručenia, resp. zverejnenia pre verejnosť.

9. Dňa 05.04.2013 o 13.30 hod. v zasadacej miestnosti č. 101 v budove Obvodného úradu životného prostredia Nitra, Janka Kráľa 124, 949 01 v Nitre sa uskutočnilo verejné prerokovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu a Návrhu strategického dokumentu „Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 - 2015“ podľa § 11 ods. 3 zákona, z ktorého bol vyhotovený záznam.

10. Obvodný úrad životného prostredia Nitra, Odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja Následne určil spolu so SAŽP podľa zákona za spracovateľa odborného posudku strategického dokumentu „Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 - 2015“ listom č. 2013/25 zo dňa 17.4.2013, doručeným dňa 24.4.2013: Doc. Ing. Milana Piatrika, CSc., zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie na Ministerstve životného prostredia SR pod číslom 40/04/P-6.2 .

5. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Obvodný úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja

6. Druh prijatia, rozhodnutia

Všeobecne záväzná vyhláška

7. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správu o hodnotení strategického dokumentu „Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011-2015“ vypracovala podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica, CTKEVV odbor starostlivosti o mestské ŽP Žilina.

8. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Podľa § 13 ods. 4 zákona Obvodný úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja určil listom 2013/25 zo dňa 15.4.2013 za spracovateľa odborného posudku Doc. Ing. Milana Piatrika, CSc., zapísaného v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie

na Ministerstve životného prostredia SR pod číslom 40/04/P-6.2 .

Obstarávateľ, Obvodný úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja, postupom podľa zákona a na základe konzultácií zabezpečil vypracovanie odborného posudku podľa § 13 zákona.

Súčasťou odborného posudku podľa zákona bol aj návrh záverečného stanoviska príslušného orgánu podľa § 13 ods. 9 a § 14 zákona.

Posudok bol vypracovaný a doručený na Obvodný úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja dňa 29.5.2013.

Spracovateľ posudku vypracoval posudok a návrh záverečného stanoviska na základe predloženej Správy o hodnotení strategického dokumentu, Návrhu strategického dokumentu, vlastných poznatkov, konzultácií s obstarávateľom a spracovateľom strategického dokumentu, záznamu z verejného prerokovania navrhovaného strategického dokumentu, doručených písomných stanovísk od jednotlivých subjektov procesu posudzovania.

Spracovateľ odborného posudku okrem iného uviedol, že správa o hodnotení obsahuje dostatočné informácie o strategickom dokumente, navrhovanej stratégii, cieľoch, opatreniach a aktivitách. Ďalej konštatuje, že správa o hodnotení formálne napĺňa osnovu obsahu a štruktúry stanovenú v Prílohe 4. zákona, pričom závažnejšie nedostatky neboli identifikované.

V záverečnom hodnotení spracovateľ posudku odporučil schválenie strategického dokumentu s tým, že budú dodržané ďalšie podmienky stanovené v tomto záverečnom stanovisku.

9. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu a ich vyhodnotenie

K Správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu „Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011-2015“ boli na Obvodný úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja, ako príslušnému orgánu, podľa § 12 ods.1 a ods. 2 zákona do určeného termínu doručené nasledovné stanoviská dotknutých rezortov, dotknutých orgánov a dotknutých obcí:

Obec Pohranice, 951 02 Pohranice č.185 (list č. 128/2013 zo dňa 19.3.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá žiadne pripomienky.

Obvodný úrad Nitra, Odbor výstavby a bytovej politiky, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra (list č. ObU-NR-OVBP1-2013/00381 zo dňa 20.3.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, Rázusova 2A, 949 01 Nitra (list č. ČZ-8062/2013, ČS-2117/2013 zo dňa 21.3.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obvodný úrad životného prostredia Šaľa, odbor ochrany zložiek životného prostredia, Hlavná 42/12A, 927 01 Šaľa (list č. A/2013/00375-2 zo dňa 20.3.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Nitre, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra (list č. A/2013/02545 zo dňa 22.3.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu - nemá pripomienky.

Obec Rišňovce, Obecný úrad, 951 21 Rišňovce (list č. 263/2013 zo dňa 26.3.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu- nemá pripomienky.

Obvodný úrad ŽP Nitra, odbor štátnej správy starostlivosti o životné prostredie obvodu Janka Kráľa 124, 949 01 Nitra (list č. 1894/2013/1624-003-F21 zo dňa 27.3.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu- nemá pripomienky.

Obec Nesvady, Obecný úrad, Obchodná č. 23, 946 51 Nesvady (list č. 422/2013-KK zo dňa 27.3.2013)

Do prílohy č. 3 žiadajú zaradiť časť stavby Kompostáreň Nesvady, ktorej prevádzkovateľom sú Verejnoprospešné služby obce Nesvady (príspevková organizácia Obce Nesvady), IČO: 31 870 384, so sídlom 946 51 Nesvady, Studená č. 1. Stavba slúži na zhodnotenie odpadov s ročnou kapacitou zariadenia 32 t. V zmysle súhlasu na prevádzkovanie č.j. 2012/01506-So vydaného Obvodným úradom životného prostredia Komárno zo dňa 19.11.2012 sa v zariadení zhodnocuje odpad pod katalógovým číslom: 200201, 200202 a 200302.

Do prílohy č. 5 žiadajú zaradiť časť stavby Ekodvor Nesvady, ktorej prevádzkovateľom je Obec Nesvady. Stavba slúži na zber a predexpedičnú úpravu separovaných zložiek komunálneho odpadu pod katalógovým číslom ostatný odpad: 200101, 200102, 200110, 200111, 200125, 200134, 200136, 200138, 200139, 200140 a 179900. Zároveň v zmysle súhlasu č.j. 2013/00430-So vydaného Obvodným úradom životného prostredia Komárno zo dňa 6.3.2013 nakladáme - zhromažďujeme nebezpečný odpad s katalógovým číslom: 200121, 200123, 200126, 200127, 200133 a 200135 v celkovom množstve 20,00 t/rok. *Pozn.: Zpracované do návrhu strategického dokumentu*

Obec Topoľčianky, Obecný úrad, Hlavná 114, 951 39 Topoľčianky (list č. 735/2013 zo dňa 26.3.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu- nemá pripomienky.

Obec Imeľ, Obecný úrad, Nám. J. Blaskovicsa 507/11, 946 52 Imeľ (list č. 220/2013 zo dňa 27.3.2013)

Žiada zaradiť do POH NR kraja na roky 2011 -2015 rekultiváciu skládky biologicky rozložiteľného odpadu na hone Vršky v k. ú. Imeľ, pozemok parc. č. 1035/1 a rekultiváciu skládky TKO uzatvorenú v roku 2000 k.ú. mesta Hurbanovo, pozemok parc. č. 4339/1. *Pozn.: Zpracované do návrhu strategického dokumentu.*

Obvodný úrad životného prostredia Šaľa, Odbor ochrany zložiek životného prostredia, Hlavná 42/12 A, 927 01 Šaľa (list č. A/2013/00373-2 zo dňa 27.3.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu- nemá pripomienky.

Mesto Želiezovce, Mestský úrad Želiezovce, SNP č. 2, 937 01 Želiezovce (list č. 4753/2013-2 zo dňa 28.3.2013)

Do Zoznamu kompostárni odpadov v Nitrianskom kraji – Príloha č. 3 POH Nitrianskeho kraja na roky 2011-2015 žiadajú uviesť :

LEVICE	Mesto Želiezovce	Regionálne centrum na zhodnotenie BRO Želiezovce	2013	1500	020103,020107,020304 020601, 030101, 030105,030301, 030308,190503, 200101,200108, 200138,200201, 200302
--------	------------------	--	------	------	---

Do Zoznamu Správa o hodnotení na vybudovanie nových zariadení na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov – Príloha č. 6 POH Nitrianskeho kraja na roky 2011-2015 žiadajú uviesť:

LEVICE	Recyklačná elektráreň Želiezovce	EKOFERMENT Želiezovce, s.r.o	60 tisíc ton ročne, výkon 4 MW	Želiezovce	Recyklácia a energetické zhodnotenie hmôt organického pôvodu	2014
--------	----------------------------------	------------------------------	--------------------------------	------------	--	------

3. Na strane 105 návrhu POH Nitrianskeho kraja na roky 2011-2015 je napísané: Zoznam Správa o hodnotení na vybudovanie zariadení na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov je uvedený v prílohe č. 5“ Podľa nás predmetný zoznam je uvedený v prílohe č. 6. *Pozn.: Zapracované do návrhu strategického dokumentu.*

Obvodný úrad Nitra, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra (list č. ObU-NR-CO4-2013/12489/2 zo dňa 27.3.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu – nemá pripomienky.

Obvodný úrad životného prostredia Komárno, Námestie generála Klapku č. 7, 945 01 Komárno (e-mail zo dňa 2.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obvodný pozemkový úrad v Nitre, Štefániková tr. č. 69, 949 01 Nitra (list č. 2013/001239 zo dňa 5.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Mesto Šaľa, Nám. Sv. Trojice 7, 927 15 Šaľa (list č. 01308/2013/OSaKČ/01480 zo dňa 28.3.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obec Lehota, 951 36, Lehota 16 (list č. 139/2013 zo dňa 3.4.2013)

Žiadajú o zapracovanie do Návrhu POH Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015 vzhľadom na skutočnosť, že obec Lehota je člen Ponitrianskeho združenia obcí pre separovaný zber a nakladanie s odpadmi a ako dotknutá obec v predmetnej veci podľa ustanovenia § 12 ods. 1 zákona upozorňuje na skutočnosť, že Ponitrianske združenie obcí pre separovaný zber a nakladanie s odpadmi získalo dotáciu z OP ŽP na projekt: „Separovaný zber a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov“ (ďalej len „projekt“), cieľom ktorého je zavedenie komplexného systému separovaného zberu pre šesť zložiek komunálnych odpadov a vybudovanie kompostárne vo Výčapoch – Opatovciach. Projektom tak prispejú k napĺňaniu opatrení definovaných v záväznej časti návrhu POH NK 2011-2015.

Pozn.: Zapracované do návrhu strategického dokumentu.

**Obvodný úrad ŽP Topoľčany, Ul. 17.novembra 2304, 955 01 Topoľčany
(list č. ObÚŽP-ŠSOH-2013/00504-Ba zo dňa 3.4.2013)**

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obec Dulovce, ul. Hlavná č. 33, 946 56 Dulovce (list č. 144/2013 zo dňa 4.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

**Mesto Nové Zámky, Mestský úrad, Hlavné námestie 10, 940 35 Nové Zámky
(e-mail zo dňa 8.4.2013)**

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

**Obvodný úrad životného prostredia Nitra, odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja, Janka Kráľa 124, 949 01 Nitra
(list č. 1896/2013/27 zo dňa 4.4.2013)**

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

**Obvodný úrad životného prostredia Šaľa, Hlavná 42/12A, 927 01 Šaľa
(list č. A/2013/00372-2-Or. zo dňa 3.4.2013)**

Má nasledovné pripomienky:

1. Návrh strategického dokumentu – tabuľka č. 83, str. 87 (skládku ENVI-GEOS Horná Kráľová je uzatvorená, vykonávajú sa na nej merania, analýzy podzemných vôd a emisií skladových plynov).

2. V prílohe č. 4 je uvedená uzavretá skládka ENVI-GEOS Horná Kráľová

Podľa pracovníka ENVI-GEOS – Mgr. Jaroslava Kazíka, skládka sa bude rekultivovať a jej činnosť bude ukončená. *Pozn.: Zapracované do návrhu strategického dokumentu.*

Obec Pribeta, Obecný úrad Pribeta, Hlavná č. 113, 946 55 Pribeta (e-mail zo dňa 9.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky

Obec Bojná, 956 01 Bojná č. 201 (list č. 2013/00174 zo dňa 5.4.2013)

Obec Bojná oznamuje, že prostredníctvom právnickej osoby so 100% účasťou obce „Skládka komunálneho odpadu Bojná, s.r.o.“ prevádzkuje zariadenie na zneškodňovanie odpadov– skládku odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný „časť C – 1. Etapa“.

Projektovaná kapacita skládky - časť C -1. Etapa je 120 8820 m³, z toho je momentálne vybudovaná a od 1.5.2011 prevádzkovaná 1. kazeta s kapacitou 44 460 m³. Druhá kazeta je zatiaľ nedobudovaná s kapacitou 76 420 m³.

Skládka „Bojná – časť C – 1. Etapa“ predstavuje rozšírenie stavby „Skládky odpadov – časti B“ a je navrhovaná a budovaná ako regionálna skládka odpadov na zabezpečenie nakladania s odpadom skládkovaním pre región okresov Topoľčany, Piešťany s výhľadom na cca 7-8 rokov. *Pozn.: Zapracované do návrhu strategického dokumentu.*

Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava (list č. 2426/2013-3.3, 18852/2013 zo dňa 3.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu – nemá pripomienky.

Obec Krušovce, Štefánikova 129, 956 31 Krušovce (e-mail zo dňa 9.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu – nemá pripomienky.

Obvodný lesný úrad v Nitre, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra (list č. 2013/000256 zo dňa 8.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu – nemá pripomienky.

Obec Štitáre, Pri prameni 14, 951 01 Štitáre (list č. 246/2013 zo dňa 4.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu – nemá pripomienky.

Obvodný úrad ŽP Nové Zámky, odbor ochrany zložiek ŽP, Svätoplukova č. 1, 940 01 Nové Zámky (list č. 2013/742-02-Pr zo dňa 3.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu – nemá pripomienky.

Obvodný úrad ŽP Trnava, odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja, Kollárova 8, 917 02 Trnava (list č. 2013/1358/Pu zo dňa 5.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu – nemá pripomienky.

Obec Štefanovičová, 951 15 Štefanovičová č. 75 (list č. 85/2013 zo dňa 9.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu – nemá pripomienky.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Trnavská cesta 52, P.O.BOX 45, 826 45 Bratislava (list č. OHŽP – 3221/13 zo dňa 4.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu – nemá pripomienky.

Upozorňuje na nepresné údaje v dokumente Správa o hodnotení strategického dokumentu „Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015“, strana 15 (Zásobovanie pitnou vodou). V poslednom odstavci je uvedený nesprávny údaj, v ktorom je uvedené, že v okrese Nové Zámky majú vybudovaný verejný vodovod všetky obce. Správny

údaj je, že zo 62 sídiel okresu má verejný vodovod vybudovaných 61 sídiel, obec Pavlová nemá vybudovaný verejný vodovod.

Pozn.: Pripomienka sa akceptuje, bola zaslaná priamo spracovateľovi dokumentu a zapracovaná do Správy o hodnotení strategického dokumentu.

Obec Iža, Obecný úrad Iža, Ďateľinová 315, 946 39 Iža (list č. 360/2013 zo dňa 5.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obec Horná Kráľová, Obecný úrad Horná Kráľová, Hlavná č. 17, 951 32 Horná Kráľová (list č. 145/13 zo dňa 9.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obvodný úrad životného prostredia Komárno, Nám. Gen. Klapku č. 7, 945 01 Komárno (list č. 20163/00494-ZI zo dňa 4.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obec Mužla, 943 52 Mužla č. 711 (list zo dňa 9.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obvodný úrad životného prostredia Šaľa, Hlavná 42/12A, 927 01 Šaľa (list č. A/2013/00374-2 zo dňa 9.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obec Tovarníky, Obrancov mieru 82/5, Tovarníky, 95 01 Topoľčany (list č. 279/3/13 zo dňa 10.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Mesto Šahy, 936 01 Šahy, Hlavné námestie č. 1 (list č. 39/2013-výst. Zo dňa 8.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obvodný úrad životného prostredia Trenčín, odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín (list č. OÚŽP 2013/1255/5253)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obvodný úrad životného prostredia Banská Bystrica, odbor ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja, Nám. L. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica (list č. 03/2013/1350-Ra zo dňa 10.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

**Obec Kalná nad Hronom, Červenej armády č. 55, 935 32 Kalná nad Hronom
(list č. 249/2012 zo dňa 3.4.2013)**

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

**Obec Zlatná na Ostrove, Obecný úrad Zlatná na Ostrove, 946 12 Zlatná na Ostrove 184
(list č. 364/13/02 zo dňa 9.4.2013)**

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obec Jasová č. 303, 941 34 Jasová (list č. 220/13 zo dňa 12.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obec Bádice, Obchodná 137, 951 46 Bádice (list č. 103-1/2013 zo dňa 15.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

**Obec Močenok, Obecný úrad, sv. Gorazda 629/82, 951 31 Močenok
(list č. 442/2013 zo dňa 12.4.2013)**

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Obec Nové Sady, 951 24 Nové Sady 177 (list č. 151/2013 zo dňa 16.4.2013)

Stanovisko k strategickému dokumentu a správe o hodnotení strategického dokumentu– nemá pripomienky.

Vyhodnotenie pripomienok v stanoviskách

Doručené stanoviská obsahovali najmä požiadavky na doplnenie údajov do návrhu POH Nitrianskeho kraja na roky 2011-2015. Pripomienky ku Konceptu spracováva a vyjadruje sa k nim obstarávateľ strategického dokumentu. Posudzovaný dokument je v štádiu Koncept, preto je priestor na optimalizáciu výsledného návrhu. Neboli doručené žiadne pripomienky, ktoré by zásadným spôsobom bránili v ďalšom rozpracovaní návrhu strategického dokumentu.

Jednotlivé stanoviská boli vyhodnotené posudzovateľom v predložennom odbornom posudku a opodstatnené pripomienky boli zahrnuté do navrhovaných podmienok záverečného stanoviska, ktoré z posúdenia strategického dokumentu príslušný orgán vypracoval v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia. Viaceré pripomienky poukázali na neurčitosti a nedostatky v údajoch a informáciách uvedených najmä v návrhu strategického dokumentu.

10. Verejné prerokovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu a jeho závery

Verejné prerokovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu a jeho vplyvov na životné prostredie podľa ustanovenia § 11 ods. 3 zákona sa uskutočnilo 05.04. 2013 o 13.30 hod. v zasadacej miestnosti č. 101 na Obvodnom úrade životného prostredia Nitra, Janka Kráľa 124 v Nitre. Prerokovania sa zúčastnilo 18 osôb vrátane zástupcov obstarávateľa, príslušného orgánu a spracovateľov Správy o hodnotení.

Ing. Peter Majlát, vedúci odboru ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja uvítal účastníkov verejného prerokovania a predstavil spracovateľov návrhu

„POH Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015“ a spracovateľov Správy o hodnotení strategického dokumentu „Programu odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015“. V zápatí na to, informoval o doterajšom priebehu posudzovania „POH Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015“ podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Úvodné slovo predniesla Ing. Anna Baňárová, ako oprávnený zástupca obstarávateľa. Zoznámila prítomných účastníkov verejného prerokovania s návrhom „POH Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015“. Správu o hodnotení strategického dokumentu „Programu odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015“ prezentovala Ing. Beáta Vaculčíková.

Nasledovala diskusia, ktorú viedol Ing. Peter Majlát. Z diskusie bol spracovaný nasledovný záznam, ktorý prezentuje najdôležitejšie otázky a pripomienky.

Ing. Martina Hudecová vystúpila ako prvá a upozornila spracovateľa, že pri vypracovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu „Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015“ boli použité neaktuálne informácie o chránených územiach v kraji. K 31.12. 2012 boli aktualizované.

Ing. Marta Slámková, ako jeden zo spracovateľov potvrdila, že chyba bude opravená.

Zo strany verejnosti, konkrétne od pani Dariny Čelinárovej z Bádíc zaznela otázka týkajúca sa stanovenia obdobia, na ktoré sa vypracúva POH.

Ing. Anna Baňárová, ako oprávnený zástupca obstarávateľa odpovedala, že POH Nitrianskeho kraja sa vypracováva na obdobie stanovené POH SR, v tomto prípade na roky 2011-2015.

Z priebehu verejného prerokovania bol vyhotovený záznam s prezenčnou listinou, ktorý spracovala Mgr. Michaela Grenušová za príslušný orgán v posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Podľa zápisu a aj podľa spracovateľa odborného posudku malo verejné prerokovanie informatívny a skôr formálny charakter bez konfrontačných postojov k návrhu POH Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015 a k Správe o hodnotení strategického dokumentu.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

Ako už bolo konštatované, opatrenia a aktivity plánované v strategickom dokumente POH Nitrianskeho kraja majú odporúčací charakter, preto nie je možné určiť mieru a významnosť ovplyvnenia životného prostredia a zdravia obyvateľstva v dôsledku ich realizácie. Dôvodom je tiež samotná povaha strategického plánovania. Navrhované opatrenia v strategickom dokumente POH Nitrianskeho kraja sa preto vyznačujú istou mierou neurčitosti a miera predpokladaných vplyvov sa pri mnohých opatreniach nedá v súčasnosti presnejšie definovať.

Vo všeobecnosti v posudzovanej stratégii výrazne prevažujú opatrenia, ktorých očakávané priame aj nepriame vplyvy majú byť pozitívne. Vo všeobecnosti prevažujú očakávané pozitívne vplyvy nad vplyvmi negatívnymi. Väčšina opatrení predstavuje návrhy činností, ktoré posilňujú smerovanie regiónov Nitrianskeho kraja k cieľom trvalo udržateľného rozvoja v oblasti odpadového hospodárstva. Celkový predpokladaný vplyv týchto opatrení však bude menej výrazný, prípadne až neutrálny, nakoľko vplyvy týchto opatrení na zdravie boli vyhodnotené ako výrazne pozitívne.

Informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument bude realizovať, tak ako ich prezentovali spracovatelia Správy o hodnotení sú na veľmi dobrej odbornej aj technickej úrovni. Sú prezentované textovou a tabuľkovou formou a sú doplnené vhodnými grafmi a inými grafickými zobrazeniami. Ďalej uvedené informácie o súčasnom stave životného prostredia Nitrianskeho kraja boli čerpané najmä z už citovaných dokumentov.

Stav životného prostredia Nitrianskeho kraja je čiastočne popísaný a pravidelne aktualizovaný v Správach o stave životného prostredia Slovenskej republiky, ktoré MŽP SR pravidelne zverejňuje. Podrobnejšie informácie o stave životného prostredia sú dostupné v strategickom dokumente Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, ktorý Nitriansky samosprávny kraj pravidelne aktualizuje a zverejňuje (www.unsk.sk). V dvojročných intervaloch je verejnosti sprístupňovaná aj Environmentálna regionalizácia SR (www.enviroportal.sk), ktorú spracováva SAŽP z podkladov odborných organizácií rezortu životného prostredia. V mapových podkladoch sú prehľadne spracované informácie o jednotlivých zložkách životného prostredia SR.

Vplyvy na zložky životného prostredia, vplyvy na chránené územia Nitrianskeho kraja

Nitriansky kraj leží v juhozápadnej časti Slovenskej republiky, na západe susedí s Trnavským krajom, na severe s Trenčianskym, na východe s Banskobystrickým a na juhu hraničí s Maďarskou republikou, kde prírodnú hranicu tvoria rieky Dunaj a Ipel'. Okrem pohraničných riek krajom pretekajú aj rieky Váh, Nitra, Žitava a Hron.

Ovzdušie

Územie Nitrianskeho kraja bolo Vyhláškou MPŽP a RR č. 360/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia, kde v prílohe č. 17 ustanovuje zoznam aglomerácií a zón pre účely hodnotenia kvality ovzdušia bolo vymedzené za zónu pre oxid siričitý, oxid dusičitý a oxidy dusíka, častice PM₁₀, častice PM_{2,5}, benzén a oxid uhoľnatý. Územie mesta Nitry v zóne Nitriansky kraj bolo vymedzené za oblasť riadenia kvality ovzdušia pre PM₁₀. Táto oblasť predstavuje 1,58 % rozlohy kraja a v tejto oblasti žije 11,67 % obyvateľov Nitrianskeho kraja.

Monitorovanie kvality ovzdušia je zabezpečené prostredníctvom dvoch monitorovacích staníc kvality ovzdušia. Prekračovanie limitných hodnôt pre prachové častice je pravidelné v zimných mesiacoch z dôvodu aplikácie zimného posypu a absentujúcej vegetácie. Za rozhodujúce lokálne zdroje znečisťovania ovzdušia prachovými časticami sú považované lokálne vykurovacie systémy, emisie z dopravy, prach zo stavebnej činnosti, z nespevnených povrchov, z povrchu komunikácií atď. Pre túto oblasť podľa § 11 ods. 2 zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší, KÚŽP Nitra vypracoval Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre územie mesta Nitra, ktorý rieši opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia smerujúce do kľúčových oblastí. Zdrojmi znečisťujúcich látok posudzovaného územia sú predovšetkým priemyselné prevádzky a vykurovanie objektov.

Emisie

Množstvo emisií a merné územné emisie vybraných znečisťujúcich látok v okresoch NK sú autormi Správy o hodnotení spracované v tabuľkovom prehľade.

Nitriansky kraj má problém s prekračovaním 24-hodinovej limitnej hodnoty pre PM₁₀ v predchádzajúcich rokoch a pretrváva riziko prekračovania limitnej hodnoty. Ak tri dni po sebe prekročí denný priemer koncentrácie PM₁₀ hodnotu 45 µg/m³ je OÚŽP Nitra povinný pristúpiť k realizácii krátkodobých opatrení ktoré obsahuje Akčný plán na zlepšenie kvality

ovzdušia. Obvodný úrad životného prostredia vydáva akčný plán všeobecne záväznou vyhláškou a priebežne zverejňuje informácie o jeho plnení.

Voda

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd. Rámcová smernica bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR

č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z. z.. Do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EÚ. Ide najmä o:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- účelné a hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- definuje citlivé a zraniteľné oblasti a uvádza kritéria na ich identifikáciu.

Povrchové vody a hodnotenie ich kvality

Nitriansky kraj má z hľadiska vodného hospodárstva mimoriadne postavenie oproti ostatným krajom Slovenskej republiky, nakoľko ním preteká päť významných tokov: Dunaj, Váh, Nitra, Hron, Ipel'. Sú to dolné úseky tokov okrem Dunaja, do ktorého vyúsťujú. Ďalšími významnejšími tokmi sú Malý Dunaj, Žitava, Dlhý kanál a Sikenica. Slovenská republika sa v súčasnosti nachádza v štádiu zmien v oblasti hodnotenia stavu povrchových vôd. Tieto zmeny vyplývajú z procesu implementácie Rámцovej smernice o vode a súvisiacich smerníc Európskej únie v sektore voda.

Za obdobie rokov 2007 a 2008 bolo hodnotených na území Nitrianskeho kraja 30 miest odberov kvality povrchovej vody. V tomto prechodnom období bola kvalita vody vyhodnotená dvoma spôsobmi, a to podľa pôvodného hodnotenia a hodnoty boli porovnané s limitmi podľa Nariadenia vlády SR č. 296/2005 Z. z. Každý ukazovateľ bol vyhodnotený či spĺňa uvedený limit, alebo ho prekračuje. V súčasnej dobe je Nariadenie vlády SR

č. 296/2005 Z. z. zrušené a je nahradené Nariadením vlády č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. V rokoch 2007 – 2008 sa hodnotila kvalita vody podľa Nariadenia vlády SR č. 296/2005 Z. z. Hodnoty kvality povrchových vôd sú v Správ o hodnotení podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. prezentované vhodnou tabuľkovou formou.

Podzemné vody a hodnotenie ich kvality

Kraj je bohatý na zásoby podzemných vôd (najvýznamnejšia oblasť je Podunajská nížina) a na minerálne vody napr. Santovka, Slatina a geotermálne vody napr. Podhájska, Patince, Štúrovo, Nové Zámky. V Nitrianskom kraji sa vyskytuje 83 podzemných vodných zdrojov v povodí Hrona a Dunaja, z ktorých najviac sa nachádza v okrese Levice 54 a okrese Nové Zámky 22 a 736 podzemných vodných zdrojov v povodí Váhu, z nich najviac je v okrese Nové Zámky 242 a Nitra 238. Prehľad po povodiach a okresoch je spracovaný tabuľkovou formou.

V Slovenskej republike prebieha systematické sledovanie kvality podzemných vôd sústredené do významných vodohospodárskych oblastí, kvalitu povrchových vôd systematicky zabezpečuje Slovenský hydrometeorologický ústav. Výsledky analýz sa hodnotia podľa STN 75 7111 „Kvalita vody - Pitná voda. Hodnoty prekročení limitných hodnôt podľa vyhlášky MZ SR č. 151/2004 Z. z. pre sledované objekty siete SHMÚ na území

NK v členení po oblastiach. V roku 2008 sa kvalita podzemných vôd na Slovensku sledovala v 71 kvartérnych a predkvartérnych útvaroch podzemných vôd, z ktorých zasahujú do riešeného územia. Hodnoty kvality povrchových vôd sú prezentované vhodnou tabuľkovou formou.

Zásobovanie pitnou vodou

Prijatím zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a následných zákonov bola ukončená reforma zásadných zákonov vzťahujúcich sa k vode. Vodný zákon taxatívne vymedzil kompetencie niektorých ministerstiev k vode a súčasne stanovil i štruktúru a pôsobnosť vodoprávných orgánov. Do vodného zákona boli položené základy sústavnej a trvalej koncepcnej činnosti – vodné plánovanie.

Zákonom o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, zákonom o ochrane zdravia, zákonom o obecnom zriadení, spolu s vykonávacími vyhláškami, ktoré stanovujú hygienické požiadavky na pitnú vodu, početnosť a rozsah kontroly pitnej vody bol vymedzený rámec na riadne fungovanie zásobovania pitnou vodou a odvádzanie odpadových vôd v nových podmienkach a zároveň je zaistená plná zlučiteľnosť právnych predpisov SR s legislatívnymi predpismi s EÚ.

Na území Nitrianskeho kraja zabezpečuje zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov predovšetkým Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., so sídlom v Nitre. Pôsobia tu aj menšie vodárenské spoločnosti, a to:

- Komárňanské vodárne a kanalizácie, a. s., (KOMVaK, a. s.) so sídlom v Komárne
- MsVaK – Vodárne a kanalizácie mesta Hurbanovo.

V niektorých obciach kraja s miestnym vodovodom je vodovod v správe obecného úradu.

K 31. 12. 2008 bolo v Nitrianskom kraji evidovaných 354 sídiel, z nich 320, t. j. 90,4 % malo vybudovaný verejný vodovod. V najväčšom okrese Levice zostáva bez verejného vodovodu takmer štvrtina obcí, v okresoch Nitra a Zlaté Moravce je to 13, resp. 17 % obcí, v okrese Šaľa a Nové Zámky majú zo 62 sídiel okresu vybudovaný verejný vodovod 61 sídiel, obec Pavlová nemá vybudovaný verejný vodovod.

Horniny

Súčasný stav horninového prostredia je monitorovaný v rámci Čiastkového monitorovacieho systému (ČMS) Geologické faktory. Zameraný je hlavne na tzv. geologické hazardy, t.j. škodlivé prírodné alebo antropogénne geologické procesy, ktoré ohrozujú prírodné prostredie, a v konečnom dôsledku aj človeka.

Environmentálne záťaž

S účinnosťou od 1.11.2009 vstúpil do platnosti novelizovaný zákon č. 384/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách. Uvedeným zákonom boli definované pojmy: environmentálna záťaž, pravdepodobná environmentálna a sanované/rekultivované lokality. V gescii MŽP SR boli prostredníctvom projektu „Systematická identifikácia environmentálnych záťaží Slovenskej republiky“ v rokoch 2006 – 2008 identifikované environmentálne záťaž a bol zostavený Register environmentálnych záťaží (REZ).

V Nitrianskom kraji zaevidovaných 128 lokalít s pravdepodobnou environmentálnou záťažou a 34 sanovaných a 52 rekultivovaných lokalít. Z celkového počtu 128 lokalít s pravdepodobnou environmentálnou záťažou bolo v Nitrianskom kraji v roku 2008 zaevidovaných 14 lokalít s nízkym rizikom, 106 so stredným rizikom a 8 lokalít s vysokým rizikom. Najviac lokalít s pravdepodobnými záťažami bolo identifikovaných

a kategorizovaných v okresoch Nové Zámky, Nitra a Levice. Zároveň ide o okresy s najvyšším počtom lokalít klasifikovaných ako stredne vysokorizikových. Naopak k najmenej zaťaženým okresom v kraji patrí okres Topoľčany. V NK zaevidovaných 39 lokalít s environmentálnou záťažou a 34 sanovaných a 52 rekultivovaných lokalít. 12 lokalít s environmentálnou záťažou patrí medzi vysokorizikové a sú navrhnuté na prednostné riešenie.

Z celkového počtu 34 lokalít s environmentálnou záťažou boli v Nitrianskom kraji zaevidované 3 lokality s nízkym rizikom, 21 so stredným rizikom a 10 lokalít s vysokým rizikom. Z celkového počtu lokalít sú dominantné skládky odpadu (50 %) zo všetkých environmentálnych záťaží v Nitrianskom kraji. Na druhom mieste najčastejších príčin zaradenia lokalít medzi environmentálne záťaže patrí priemyselná výroba (23 %). Najviac lokalít sa nachádza v okrese Nové Zámky, ktorý má aj najviac vysokorizikových lokalít a okres Levice.

Pôda

Ochranu poľnohospodárskej pôdy zabezpečuje najmä zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého je treba osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej triedy kvality (Príloha č. 3 zmieňovaného zákona), ako aj pôdu s vykonanými hydromelioračnými, prípadne osobitnými opatreniami na zachovanie a zvýšenie jej výnosnosti a ostatných funkcií, napr. sady, vinice, chmeľnice, protierózne opatrenia.

Kvalita pôd je daná produkčným potenciálom, podľa ktorého sa radia do jednotlivých stupňov kvality pôdy na základe bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ). Poľnohospodárska pôda zaradená do 1. - 4. triedy kvality podľa prílohy č. 3 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a v zmysle uvedeného zákona podliehajúca ochrane, predstavuje 60,43 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy riešeného územia. Ide o najkvalitnejšie a najúrodnejšie pôdy na Slovensku. Poľnohospodárska pôda riešeného územia je zaradená do pôdno-ekologických oblastí, pôdno-ekologických podoblastí a pôdno-ekologických regiónov, v Správe o hodnotení podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. sú tieto údaje prezentované tabuľkovou formou.

Erózia pôdy

Pod pojmom erózia pôdy sa rozumie rozrušovanie, premiestňovanie a ukladanie pôdných častíc pôsobením vody, vetra a iných exogénnych činiteľov. Erózia poľnohospodárskej pôdy predstavuje úbytok povrchovej najúrodnejšej vrstvy poľnohospodárskej pôdy bezprostredne spojený s úbytkom humusu a živín. Väčšina poľnohospodárskych pôd v Nitrianskom kraji nie je ohrozená vodnou eróziou, alebo jej intenzita je len veľmi nízka. Vyššie a extrémnejšie prejavy vodnej erózie sa môžu vyskytnúť na svahoch s väčším sklonom v hornatejších, severovýchodných častiach riešeného územia.

Acidifikácia pôdy

V rámci XI. cyklu Agrochemického skúšania pôd bolo na Slovensku odskúšaných 1 491 230,8 ha poľnohospodárskej pôdy. To je 61,3 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy na Slovensku. V Nitrianskom kraji skúšanie prebiehalo na 270 830,60 ha poľnohospodárskej pôdy. Na tejto ploche bolo približne 40 % pôd s neutrálnou pôdnou reakciou, 30 % pôd so slabo kyslou pôdnou reakciou a 20 % pôd s alkalickou reakciou. Z toho vyplýva, že na väčšine pôd v Nitrianskom kraji sa pH hodnota pohybuje od 5,6 do 7,7.

Kontaminácia pôdy

Monitorovanie a hodnotenie kontaminácie pôd je súčasťou Čiastkového monitorovacieho systému pôda, ako aj Geochemického atlasu SR, časť Pôda. Monitorovaním zistené hodnoty sú posudzované podľa Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde (kovov, anorganických zlúčenín, aromatických zlúčenín, polycyklických aromatických uhlíkovodíkov, chlórovaných uhlíkovodíkov, pesticídov a iných).

Juh Nitrianskeho kraja sa rozprestiera na Podunajskej nížine. Vplyvom intenzívnej poľnohospodárskej výroby na Podunajskej nížine sa používanie rôznych agrochemikálií prejavuje miernym zvýšením koncentrácie niektorých rizikových prvkov v poľnohospodárskych pôdach nad A referenčnú hodnotu, t.j. ich obsahy sú mierne vyššie ako požadované hodnoty pre tieto prvky. Ide o zvýšené koncentrácie Cd a Ni (pravdepodobne spôsobenú aplikáciou fosfátov) a Cu, Zn.

Zvýšené koncentrácie niektorých rizikových látok boli zistené aj v alúvii rieky Hron. Jedným z dôsledkov tohto výskytu je transport ťažkých kovov z oblasti endogénnej geochemickej anomálie Štiavnické vrchy. Transport rizikových látok zo Štiavnických vrchov sa výraznejšie prejavuje najmä na nive Štiavnice a to až po rieku Ipeľ, kde môžu koncentrácie rizikových látok prekročiť až B limit.

Z organických polutantov, ktoré v pôdach dlhšie pretrvávajú sú predmetom monitorovania hlavne polycyklické aromatické uhlíkovodíky (PAU). Ostatné organické polutanty majú viac charakter „bodového“ znečistenia. V rámci monitoringu pôd SR boli zistené najvyššie hodnoty PAU najmä na fluvizemiach, v nivách väčších riek, v čierniciach a v okolí priemyselných centier.

Fauna a flóra

Rastlinstvo sledovaného územia

Vegetácia svojou pokryvnosťou a objemom fytomasy vytvára najväčšiu časť nášho životného prostredia aj v rámci Nitrianskeho kraja. Súčasne priamo či nepriamo predstavuje najdôležitejší obnoviteľný zdroj potravy pre človeka, ale aj pre živočíchy a mikroorganizmy. Charakter vegetácie v sledovanom území odpovedá celkovému charakteru územia, hypsometrickému rozloženiu, geologickej stavbe podlažia, ako aj ďalším ekologickým faktorom a antropickým aktivitám realizovaným v území v minulosti a aj dnes.

Rastlinstvo sledovaného územia je veľmi rôznorodé, nakoľko zahŕňa vegetáciu rôznych výškových stupňov od nížinných polôh v najnižších polohách v južnej časti územia, cez pahorkatinnú časť v strednej časti územia, až po najvyššie lesnaté polohy Považského Inovca, Trábeča, Pohronského Inovca a Štiavnických vrchov. Tieto skutočnosti ovplyvňujú aj celkové zloženie flóry a zastúpenie jednotlivých druhov v biocenózach a preto sú v území zastúpené ako teplomilné druhy panónskej oblasti, tak aj karpatské druhy rastlín viazané na hornatejšie územia.

Živočíšstvo sledovaného územia

Fauna sledovaného územia sa vyznačuje popri všeobecne známých prvkoch pozmenenej krajiny aj pôvodnými zachovanými zoocenózami so širokým ekologickým rozpätím. Mimoriadne vysoká diverzita druhov a živočíšnych spoločenstiev je odrazom geologickej stavby, hypsometrického rozpätia, geomorfológie a klímy, ktoré podmieňujú veľkú rôznorodosť vegetačného krytu s ktorou je živočíšstvo úzko späté. V sledovanom území možno zaznamenať zoocenózy nížinných polôh, zoocenózy podhorských lesných aj nelesných biotopov s prvkami pahorkatín a podhorských zón, zoocenózy viazané na vodné prostredie (vodné plochy a toky) a rôzne typy mokradných spoločenstiev a vyskytujú sa tu aj

typické zoocenózy západokarpatských lesov horského stupňa. Okrem týchto prirodzených alebo prírode blízkych biotopov sú v území vo veľkej miere zastúpené aj zoocenózy poľnohospodárskej krajiny a zoocenózy urbanizovaných plôch.

Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj životné prostredie. Vplyv znečisteného prostredia na zdravie ľudí je doteraz len málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva.

Stredná dĺžka života v Nitrianskom kraji u mužov i žien má dlhodobu stúpajúcu tendenciu a to ako na úrovni kraja, tak aj na úrovni všetkých okresov. V rámci okresov Nitrianskeho kraja dosahuje najvyššiu strednú dĺžku života u mužov okres Nitra (71,94 rokov) a Topoľčany (71,44); u žien Nitra (79,91 rokov) a Zlaté Moravce (79,31). Naopak najnižšie hodnoty boli zaznamenané u mužov v okrese Komárno (69,57) a Levice (69,85) a u žien v okresoch Komárno (77,47) a Šaľa (76,27).

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť – mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. Najvyššiu mieru úmrtnosti v kraji dosahujú okresy s najstarším obyvateľstvom – Nové Zámky (12,19 ‰) a Levice (12,8 ‰), najnižšiu okresy Nitra (9,93 ‰) a Topoľčany (10,51 ‰). Pri sledovaní úmrtnosti obyvateľstva v závislosti od veku a pohlavia je možné tak ako v republikovom priemere aj v Nitrianskom kraji pozorovať nadúmrtnosť mužov.

Podľa ukazovateľa miery úmrtnosti (počet zomrelých/100 000 obyvateľov) podľa príčin smrti k najčastejším úmrtiam v rámci kraja dochádza pri chorobách obehovej sústavy, kde u mužov tento ukazovateľ dosahuje hodnotu 535,65 (SR – 487,10), u žien 645,30 (SR – 561,85) a potom u nádorových ochorení, kde u mužov ukazovateľ dosahuje hodnotu 301,49 (SR – 267,59), u žien 205,20 (SR – 183,47). Celková miera úmrtnosti podľa príčin smrti v rámci kraja dosahuje hodnotu u mužov 1 164,08 (SR – 1 046,44) a u žien 1 062,57 (SR – 924,36).

Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo európsku sústavu chránených území (NATURA 2000)

Informácie vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam, akými sú navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (NATURA 2000), chránené vodohospodárske oblasti a pod. tak ako ich prezentovali spracovatelia Správa o hodnotení sú na veľmi dobrej odbornej aj technickej úrovni. Sú prezentované textovou a tabuľkovou formou a sú doplnené vhodnými grafmi a inými grafickými zobrazeniami. Ďalej uvedené informácie o súčasnom stave životného prostredia Nitrianskeho kraja boli čerpané najmä z dokumentov uvedených v predošlých častiach tohto Stanoviska.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej

stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany.

V severnej časti Nitrianskeho kraja sú dve veľkoplošné chránené územia, Chránené krajinné oblasti (CHKO) – Štiavnické vrchy a Ponitrie, kde platí druhý stupeň územnej ochrany. Na juhu zasahuje do kraja CHKO Dunajské luhy. Najprísnejšia legislatívna ochrana (piaty stupeň) platí v národných prírodných rezerváciách, prírodných rezerváciách a prírodných pamiatkach Európska sústava chránených území – NATURA 2000.

V zmysle implementácie princípov európskej politiky pri ochrane biodiverzity a ekosystémov sa na Slovensku uskutočňuje úplná realizácia sústavy chránených území NATURA 2000. Z právneho hľadiska ide o proces implementácie dvoch základných smerníc, ktoré tvoria základ ochrany prírody v EÚ – Smernica Rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (Smernica o vtákoch) a Smernica Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (Smernica o biotopoch). Sieť sústavy NATURA 2000 predstavuje súvislú európsku ekologickú sieť chránených území na ochranu prírodných biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín významných pre ES. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území – osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SACs) vyhlasované na základe Smernice o biotopoch a osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPAs) vyhlasované na základe Smernice o vtákoch.

Cieľom súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000) je zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a ochranu prírodných biotopov, zachovať priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu ako prírodného dedičstva.

NATURA 2000 je sústava chránených území členských krajín Európskej únie, ktorej hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä EÚ ako celok. Vytvorenie tejto sústavy má zabezpečiť ochranu a zachovanie vybraných typov biotopov, ohrozených druhov rastlín a živočíchov a ich biotopov, ktoré sú významné z hľadiska Európskeho spoločenstva. Vytvorenie NATURA 2000 je jedným zo základných záväzkov členských štátov voči EÚ v oblasti ochrany prírody. Cieľom vytvorenia vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivého stavu biotopov. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území – územia európskeho významu (ÚEV) – územia vyhlasované v súlade so smernicou Rady č. 92/43/EHS z 22.5.1992 o ochrane prirodzených biotopov, voľne žijúcich živočíchov a rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch – Habitats directive) a chránené vtáacie územia (CHVÚ) – vyhlasované v súlade so smernicou Rady č. 79/409/EHS z 2.4.1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (známej tiež ako smernica o vtákoch – Birds directive).

Územia európskeho významu (ÚEV)

V zmysle Smernice o biotopoch bol na Slovensku spracovaný Národný zoznam území európskeho významu. Územia, ktoré Európska komisia vybrala do siete NATURA 2000, musí Slovenská republika vyhlásiť za chránené územia do 6 rokov od schválenia. Slovenská republika v súlade s § 27 ods. 10 zákona č. 543/2002 Z.z. vyhlási vybrané územia za chránené v niektorej z národných kategórií chránených území (§17 zákona č. 543/2002 Z.z.) alebo ako zónu chráneného územia (§ 30 zákona č. 543/2002 Z.z.). Od okamihu predloženia národného zoznamu Európskej komisii musí členský štát formou tzv. predbežnej ochrany zabezpečiť, aby nedošlo k znehodnoteniu predmetu ochrany navrhnutého územia.

Za týmto účelom bol po schválení vládou v súlade s § 27 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. vydaný národný zoznam všeobecne záväzným právnym predpisom. Výnosom Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5.1 zo 14.7.2004 bol vydaný národný zoznam území európskeho významu, ktorým MŽP SR podľa § 27 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. v znení zákona č. 525/2003 Z.z. ustanovuje Národný zoznam, ktorý obsahuje názov lokality navrhovaného územia európskeho významu, katastrálne územie, v ktorom sa lokalita nachádza, výmeru lokality, stupeň územnej ochrany navrhovaného územia európskeho významu, vrátane územnej a časovej doby platnosti podmienok ochrany a odôvodnenie návrhu ochrany. Tento výnos nadobudol účinnosť 1.8.2004 a bol uverejnený vo Vestníku MŽP SR, ročník 12, čiastka 3 z roku 2004. Takto zverejnené územia európskeho významu sa považujú za chránené územia vyhlásené podľa § 27 ods. 7 zákona č. 525/2003 Z.z.

V Nitrianskom kraji sa nachádza, alebo do neho zasahuje 68 území európskeho významu s celkovou výmerou 143,8 km² (t.j. 2,46% z celkovej výmery ÚEV SR 5841,22 km²), ktoré sú súčasťou európskej súvislej siete chránených území NATURA 2000, na ktoré sa vzťahuje územná ochrana podľa § 27, ods. 7 zákona č. 543/2002 Z.z. Najväčšie územie európskeho významu v predmetnom kraji je SKUEV0263 Hodrušská homatina s výmerou 27 km², ktoré bolo zaradené v návrhu doplnku Národného zoznamu území európskeho významu.

Chránené vtáčie územia (CHVÚ)

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno v zmysle § 26 zákona č. 543/2002 Z.z. vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Zoznam vtáčích území uverejňuje MŽP SR vo svojom vestníku. V zmysle Smernice o vtákoch bol na Slovensku spracovaný Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, ktorý bol schválený uznesením Vlády SR č. 636 zo dňa 9.7.2003, zverejnený bol v čiastke 4/2003 Vestníka MŽP SR. Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území je prvým krokom v oblasti implementácie Smernice o vtákoch. Chránené vtáčie územia uvedené v národnom zozname sa stanú chránenými územiami až po ich vyhlásení všeobecne záväznými vyhláškami ministerstva (§ 26, ods. 6 zákona č. 543/2002 Z.z.).

V riešenom území sa nachádza 9 chránených vtáčích území s celkovou výmerou 685 km² (t.j. 5,22 % z celkovej výmery CHVÚ SR 13 110,91 km²), ktoré sú súčasťou európskej súvislej siete chránených území NATURA 2000. Dolné Pohronie (SKCHVU004), Dolné Považie (SKCHVU005), Dunajské luhy (SKCHVU007), Kráľová (SKCHVU010), Ostrovné lúky (SKCHVU019), Parížske močiare (SKCHVU020), Poiplie (SKCHVU021), Tribeč (SKCHVU031) a Žitavský luh (SKCHVU038) sú vyhlásené za chránené vtáčie územia príslušnými vyhláškami MŽP SR v zmysle § 26, ods. 6 zákona č. 543/2002 Z. z. Bližšie údaje o vymedzení hraníc CHVÚ, definovaní zakázaných činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany a ich časovej platnosti sú stanovené v platných vyhláškach. Najväčšie chránené vtáčie územie v Nitrianskom kraji je Dolné Považie s rozlohou 323,6 km².

Ochrana prírody v zmysle medzinárodných dohovorov

V rámci medzinárodných dohovorov platí na území Slovenska niekoľko dôležitých zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie zachovanie svetového dedičstva na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona č.543/2002 Z.z., ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu súčasne patriť aj do národnej sústavy chránených území alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000.

Ramsarské lokality

Slovenská republika je od 1.1.1993 riadnou zmluvnou stranou Ramsarskej konvencie (Dohovor o mokradiach majúcih medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva podľa oznámenia FMZV č. 396/1990 Zb. – Ramsarský dohovor). Slovensko sa pristúpením k tejto konvencii zaviazalo zachovávať a chrániť mokrade, ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokradami sa v zmysle konvencie rozumejú všetky „územia s močiarimi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi“ sa zmluvné strany zaväzujú podporovať zachovanie mokradí, najmä tých, ktoré boli zaradené do Zoznamu medzinárodne významných mokradí – Ramsarské lokality.

V zmysle Dohovoru o mokradiach (Ramsarský dohovor) sa na území Nitrianskeho kraja nachádzajú tri Ramsarské lokality – Dunajské luhy, Parížske močiare a Poiplie. Charakteristiky Ramsarských lokalít na území Nitrianskeho kraja sú v Správ o hodnotení podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. prezentované tabuľkovou formou.

Dunajské luhy predstavujú hlavný tok rieky Dunaj a jej ľavý breh v pohraničnej polohe pozdĺž hraníc s Maďarskom (80 km úsek medzi Bratislavou a Zlatnou na Ostrove), s dobre vyvinutým systémom ramien, mŕtvych ramien, piesčitých a štrkových brehov. Územie je tvorené lužnými lesmi, mokradami a mokrými lúkami, ktoré poskytujú biotop pre mnohé vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov. Prevažná časť územia leží v CHKO Dunajské luhy s prísnejšou ochranou niektorých lokalít.

Parížske močiare predstavujú územie s rozsiahlymi močiarimi a zárastami trsti *Phragmites australis* v plytkej depresii potoka Paríž v juhovýchodnej časti Podunajskej nížiny a Podunajskej pahorkatiny, ktoré sú významnou hniezdnu lokalitou vodného vtáctva, predovšetkým *Passeriformes*, predstavujú najvýznamnejšiu hniezdnu lokalitu druhov *Acrocephalus melanopogon* a *Panurus biarmicus* na Slovensku, s vysokou koncentráciou hniezdiacich párov. Lokalita je významnou migračnou zastávkou sťahovavých vodných vtákov. Lokalita je chránená aj ako národná prírodná rezervácia.

Poiplie predstavuje zvyšok rozsiahlejšieho mokradového ekosystému povodia Ipľa na juhu stredného Slovenska v cezhraničnom úseku nadväzujúcom na rozľahlejšie mokrade v Maďarsku. Územie s veľkou koncentráciou prírodných hodnôt z hľadiska hydrologického, geomorfologického, botanického a zoologického. Hranice lokality sú totožné s hranicou navrhovanej CHKO Poiplie, ktorá obsahuje niektoré vyhlásené alebo navrhované chránené územia.

Lokality Emerald

Pod pojmom EMERALD sa rozumie sieť „smaragdových“ území, t.j. území osobitného záujmu ochrany prírody. Budovanie tejto siete iniciovala Rada Európy v rámci uplatňovania Bernského dohovoru, ktorého cieľom je ochrana voľne žijúcich organizmov a ich prírodných biotopov, najmä tých, ktorých ochrana si vyžaduje spoluprácu niekoľkých štátov. Tvorba siete EMERALD sa začala v roku 1999. Na území Nitrianskeho kraja sa nachádzajú štyri lokality patriace do siete Emerald – Burda, Dunajské luhy, NPR Parížske močiare a Zoborské vrchy.

Mokrade

Podľa podkladov ŠOP SR sa v riešenom území nachádza niekoľko mokradí, ktoré sú významné z pohľadu národného, regionálneho i lokálneho.

Ako národne až medzinárodne významné mokrade sú vymedzené mokrade významné z celoslovenského (národného) alebo európskeho hľadiska. Sú to mokrade významom presahujúce jeden okres, kraj, geomorfologický celok alebo až hranice nášho štátu. Patria sem aj špecifické typy mokradí, vzácne alebo neobvyklé na území Slovenska. V Nitrianskom kraji

sa nachádza, alebo do neho zasahuje 7 národne významných mokradí v okresoch Komárno a Nové Zámky.

Medzi regionálne významné mokrade sú zaradené lokality rôznej veľkosti s výraznejším hydrologickým, biologickým a ekologickým ovplyvňovaním okolia (minimálne niekoľkých obcí). Zaradené sú k nim aj lokality výskytu významných chránených a ohrozených druhov fauny a flóry. Regionálne významné sú aj chránené územia, územia netypické alebo naopak charakteristické pre daný región. Patria k nim aj významné stanovištia a miesta rozmnožovania fauny mokradí. V Nitrianskom kraji sa nachádza 64 regionálne významných mokradí, ktoré sú lokalizované vo všetkých okresoch okrem Zlatých Moraviec.

K mokradiam lokálneho významu sú zaradené menšie lokality ovplyvňujúce najbližšie okolie, so sústredeným výskytom bežných druhov rastlín a živočíchov viazaných na mokrade. V Nitrianskom kraji je celkovo evidovaných 131 lokálne významných mokradí nachádzajúcich sa takmer na celom riešenom území okrem okresu Zlaté Moravce.

Ochrana vodných zdrojov

Chránenými územiami podľa zákona o vodách sú: územia s povrchovou vodou určenou na odber pre pitnú vodu, územia s vodou vhodnou na kúpanie, územia s povrchovou vodou vhodnou pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd (chránené vodohospodárske oblasti), ochranné pásma vodárenských zdrojov, citlivé oblasti, zraniteľné oblasti a chránené územia a ich ochranné pásma podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

V rámci územnej ochrany vôd rozlišujeme tri druhy ochrany: všeobecná, širšia; regionálna; sprísnená, tzv. špeciálna: pre odbery povrchových vôd na pitné účely a pre odbery podzemných vôd na pitné účely. Všeobecná ochrana vôd platí v plnom rozsahu pre celé územie SR, ktoré vyplýva zo zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Regionálna ochrana vôd sa uskutočňuje v rámci chránených vodohospodárskych oblastí (CHVO). Na Slovensku je vyhlásených 12 CHVO s celkovou plochou 6 942 km², teda cca 14 % územia SR. V rámci regionálnej ochrany vôd sa nariadením vlády SR č. 249 z roku 2003 zavádzajú nové kategórie: citlivé oblasti a – zraniteľné oblasti. Sprísnená ochrana vôd sa realizuje formou ochranných pásiem, ktoré sú určené na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti konkrétneho vodárenského zdroja. Ochranné pásma sú súčasne pásmami hygienickej ochrany podľa osobitných predpisov.

Citlivé a zraniteľné oblasti

Nariadenie vlády SR č. 617/2004 Z.z. ustanovuje citlivé a zraniteľné oblasti podľa § 33 a 34 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. Podľa tohto nariadenia sú za **citlivé oblasti** vyhlásené vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. **Zraniteľné oblasti** sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 miligramov na liter alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Poľnohospodársky využívané pozemky v Nitrianskom kraji, okrem časti pohoria Tribeč, patria podľa prílohy č 1, Nariadenia vlády č. 617/2004, ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, medzi zraniteľné oblasti.

Chránené vodohospodárske oblasti

Za chránené vodohospodárske oblasti (CHVO) sa považujú oblasti, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvoria významnú oblasť prirodzenej akumulácie vôd. Podmienky ochrany vôd v CHVO sú upravené podľa §31 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. Do riešeného územia zasahuje chránená vodohospodárska oblasť Žitný ostrov.

Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu

Všetky hlavné kumulatívne environmentálne problémy Slovenskej republiky, aj problém globálneho rozmeru:

- Klimatické zmeny
- Acidifikácia
- Poškodenie ozónovej vrstvy Zeme
- Prízemný ozón
- Eutrofizácia

Uvedeným problémom je venovaná samostatná kapitola Správy o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011, súvisia aj s problematikou nakladania s odpadom, teda sú relevantné aj z hľadiska predloženého strategického dokumentu. Text kapitoly aj s grafmi je spracovaný podľa kapitol Zložky životného prostredia a ich ochrana a Príčiny a dôsledky stavu životného prostredia zo Správy o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011. Podobne sú spracované stati s uvedenou problematikou aj v predloženej Správe o hodnotení podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. V posudku sa uvádzajú ich charakteristiky v stručnej forme.

Bilancia emisií skleníkových plynov

Celkové emisie skleníkových plynov v roku 2010 reprezentovali 45 981,87 Gg CO₂ ekvivalentov (bez započítania sektora LULUCF). To predstavovalo redukciu o 35,94 % v porovnaní s referenčným rokom 1990. V porovnaní s rokom 2009 emisie skleníkových plynov vzrástli o 4 %. Tento nárast bol spôsobený oživením hospodárstva SR po recesiiu poznačených rokoch 2008 -2009. V závislosti od ekonomického vývoja predpokladáme aj v ďalších rokoch mierny nárast emisií skleníkových plynov a stabilizáciu ich trendu.

Celkové emisie skleníkových plynov so započítaním záchytoz zo sektoru využívanie krajiny a lesníctvo (LULUCF) mali maximum v roku 1998 a odvtedy kontinuálne klesajú. Podstatné zmeny v metodike a emisných faktoroch nastali v súvislosti s implementáciou opatrení na zachovanie konzistencie s údajmi prezentovanými v správach k smernici o Európskej schéme obchodovania (ETS).

Acidifikácia

Acidifikácia je proces, pri ktorom sa zvyšuje kyslosť abiotických zložiek životného prostredia. Znečisťujúce látky, predovšetkým oxidy síry a dusíka vypúšťané do ovzdušia zo stacionárnych a mobilných zdrojov, sú v atmosfére transformované na kyselinu sírovú a dusičnú a spôsobujú kyslosť zrážok. Následne okysľujú pôdu, vodu, vedú k zhoršeniu zdravotného stavu organizmov, poškodzovaniu lesov, ako aj k narušeniu stavebno-technického stavu budov. Vplyvom kyslých zrážok sa z pôdy vylúhovávajú a strácajú niektoré výživné látky (vápnik, mangán, sodík, draslík) a korene rastlín v kyslom prostredí ľahšie vstrebávajú toxické kovy. Závažným problémom je prekyslenie jazier a následný úhyn rýb (najmä lososov a pstruhov).

Acidifikácia ovzdušia

SR je zmluvnou stranou Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN

o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcom hranicami štátov. K tomuto dohovoru boli postupne prijímané vykonávacie protokoly, ktorými boli okrem iného určené stranám dohovoru záväzky na redukcii jednotlivých antropogénnych emisií znečisťujúcich látok, ktoré sa podieľajú na globálnych environmentálnych problémoch. Stav plnenia záväzkov, vyplývajúcich z jednotlivých protokolov z hľadiska acidifikácie je v Správa o hodnotení spracovaný dostatočne podrobne.

Kyslosť a znečistenie atmosférických zrážok

Prirodzená kyslosť zrážkovej vody v rovnováhe s atmosférickým oxidom uhličitým má pH 5,65. Atmosférické zrážky sa považujú za kyslé, ak celkový náboj kyslých aniónov je väčší ako náboj kationov a hodnota pH je nižšia ako 5,65. Sírany sa na kyslosti zrážkových vôd podieľajú asi 60-70 % a dusičnany 25-30 %.

V roku 2011 bol zaznamenaný zrážkový úhrn na regionálnych stanicach od 367 do 910 mm. Horná hranica rozptatia patrila najvyššie situovanej stanici Chopok a dolná Topoľníkom, s najnižšou nadmorskou výškou. Kyslosť atmosférických zrážok dominovala na Starine na dolnej hranici pH rozptatia 4,74-5,10. Časový rad a trend pH za dlhšie obdobie naznačuje pokles kyslosti.

Acidifikácia povrchových vôd

Acidifikácia povrchových vôd sa prejavuje zvyšovaním koncentrácie kyselinotvorných látok vo vodách s následným znižovaním ich pH. V prípade podzemných vôd je významný pozitívny vplyv pufrácie systému horninového prostredia (najmä vápencových hornín), ktorý je vo veľkej miere schopný neutralizovať kyslosť atmosférických zrážok. Vodné systémy na neutrálnych alebo kyslých podložiach (napr. rašelina alebo žula) sú všeobecne veľmi citlivé na kyslé depozície. Acidifikácia sa vizuálne prejavuje zvýšenou priehľadnosťou vody v dôsledku koagulácie humínových látok a znížením zákalu vplyvom potlačenia kvality a druhej diverzity fytoplanktónu, zooplanktónu, bezstavovcov a rýb. Pri poklese hodnôt pH asi na 4,5 dochádza už k vyhynutiu rýb.

Zhodnotenie acidifikácie zo všeobecného hľadiska je vzhľadom na variabilitu horninového podkladu, typov pôd, hydrologických a klimatických podmienok náročné. Acidifikácia povrchových vôd kolíše podľa sezóny, zvlášť v tečúcej vode. Voda povrchových tokov a jazier je najkyslejšia na jar. Z celkového pohľadu možno konštatovať, že vývoj hodnôt pH, koncentrácie síranov a alkalít v povrchových vodách má premenlivý, a kolísavý charakter. V súčasnosti vďaka právne stanoveným normám platným pre vypúšťané acidifikačné zmesi sa obsah síranov a dusičnanov v atmosfére a v zrážkach znížil, a súčasne sa znížilo ohrozenie povrchových a podzemných vôd acidifikáciou.

Acidifikácia pôd

Acidifikácia, ako proces okyslenia pôdy, predstavuje jeden zo závažných procesov chemickej degradácie pôd. Schopnosť agroekosystému vyrovnávať sa s prirodzenou i antropogénnou acidifikáciou je daná kapacitou a potenciálom pufrácie funkcie pôdy, ktorá odráža stupeň rezistencie pôdy voči acidifikácii. Informácie o stave a vývoji acidifikácie poľnohospodárskej pôdy poskytuje Čiastkový monitorovací systém Pôda. Sledovanie acidifikácie lesných pôd je súčasťou celoeurópskeho programu monitoringu lesov.

Poškodenie ozónovej vrstvy, príčiny a dôsledky porušenia ozónovej vrstvy a medzinárodné záväzky v oblasti ochrany ozónovej vrstvy

Prítomnosť ozónu v stratosfére je veľmi dôležitá pre život na Zemi tým, že pohlcuje letálne ultrafialové žiarenie a tak umožňuje suchozemský život. Látky chlórfluórované, plnohalogénované uhlíkovodíky, neplnohalogénované chlórfluórované uhlíkovodíky, halóny,

tetrachlórmetán, 1,1,1-trichlóretán, metylbromid a ostatné zlúčeniny brómu, fluóru a chlóru, ktoré sa používajú napríklad ako chladivá, nadúvadlá, aerosóly, izolačné plyny, hasiace prostriedky narúšajú rovnováhu medzi prirodzeným rozkladom ozónu a jeho vznikom a tak spôsobujú, že jeho úbytok v stratosfére prevyšuje jeho tvorbu. Tým dochádza k zvýšenému prieniku žiarenia v pásme vlnových dĺžok 290 až 320 nm (UV-B žiarenie), čo má za následok vážne ohrozenie zdravia človeka (rakovina kože, zápal očných spojiviek) a negatívny vplyv na ekosystémy (poškodzovanie rastlinných pletív).

Vzhľadom na závažnosť problému globálneho rozmeru prijalo medzinárodné spoločenstvo na pôde OSN niekoľko krokov na elimináciu deštrukcie ozónovej vrstvy:

Viedenský dohovor o ochrane ozónovej vrstvy Zeme, Viedeň 1985. Pre SR nadobudol dňa 1. februára 2000 platnosť Montrealský dodatok k Montrealskému protokolu, z ktorého pre Slovensko vyplýva zákaz dovozu a vývozu všetkých kontrolovaných látok, teda aj metylbromidu z a do nesignatárskych štátov, ako aj povinnosť zaviesť licenčný systém pre dovoz a vyvoz kontrolovaných látok.

V roku 2000 bol prijatý zákon č. 408/2000 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 76/1998 Z. z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorým sa transponovala rozhodujúca väčšina povinností vyplývajúcich z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 2037/2000/ES a zakázala sa výroba a spotreba bromchlormetanu, čím sa vytvorili podmienky na ratifikáciu Pekingského dodatku Montrealského protokolu (pre SR platnosť od 20. 8. 2002). Od 1. januára 2010 sa uplatňuje nové nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1005/2009/ES o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu.

V. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo súvislú európsku sústavu chránených území (NATURA 2000)

Na území Nitrianskeho kraja v rámci budovania súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000 sú v súčasnosti vyhlásené viaceré chránené vtáčie územia a navrhované sú viaceré územia európskeho významu. Nepredpokladá sa, že by aktivity deklarované v posudzovanom strategickom dokumente podstatným spôsobom a rozsahom zasiahli do integrity týchto území.

Jednotlivé konkrétne projekty v procese schvaľovania budú podliehať procesnosti podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov alebo procesnosti podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

VI. Závery

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, kumulatívnych vplyvov, ich rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, stanovísk k oznámeniu, rozsah hodnotenia, úroveň spracovania

správy o hodnotení, stanovisk s správou o hodnotení, výsledku verejného prerokovania, uskutočnených konzultácií a za súčasného stavu poznania

sa odporúča

schválenie strategického dokumentu „Programu odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015“ za dodržania podmienok uvedených v kapitole VI Závery, bode 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

2. Odporúčaný variant

Strategický dokument neobsahoval návrh variantného riešenia. Je spracovaný v realizačnom a nulovom variante. Z hodnotenia vyplynula opodstatnenosť realizačného variantu. Na realizáciu sa odporúča **variant** rozpracovaný a uvedený v Správe o hodnotení strategického dokumentu.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Konečné znenie „Programu odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015“ sa odporúča podstatne nemeniť a zapracovať len relevantné pripomienky a požiadavky vyplývajúce zo stanovisk k správou o hodnotení, podľa navrhovaného vyhodnotenia. Pripomienky sú zväčša formálneho charakteru a týkajú sa hlavne analytickej časti strategického dokumentu.

Na základe posúdenia kvality životného prostredia v dotknutom území, celkových výsledkov procesu posudzovania, pripomienok a stanovisk verejnosti aj zainteresovaných subjektov procesu posudzovania, Záznamu z verejného prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu, ako aj zo záverov tohto odborného posudku sa odporúčajú pre realizáciu strategického dokumentu POH Nitrianskeho kraja navrhnuté opatrenia, ktoré vyplynuli zo stanovisk dotknutých subjektov posudzovania a verejnosti, ktoré posudzovateľ odporúča rešpektovať pri finálnom dopracovaní posudzovaného strategického dokumentu.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Vypracovaniu návrhu Záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu „Programu odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011 – 2015“ predchádzalo podrobné preštudovanie návrhu strategického dokumentu, správy o hodnotení strategického dokumentu, všetkých doručených stanovisk zainteresovaných orgánov a organizácií, zápisu z verejného prerokovania a posudku odborne spôsobilej osoby. Pri posudzovaní boli zvažované možné negatívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a predpokladaná účinnosť navrhovaných opatrení pre oblasť odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja.

Správa o hodnotení strategického dokumentu, ako aj posudok odborne spôsobilej osoby preukázali, že priame i nepriame vplyvy opatrení strategického dokumentu na životné prostredie budú prevažne **pozitívne**. Z hľadiska synergických a kumulatívnych vplyvov prevažujú očakávané pozitívne vplyvy nad vplyvmi negatívnymi.

V rámci procesu posudzovania neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by

po realizovaní opatrení navrhovaných v správe o hodnotení a v záverečnom stanovisku závažným spôsobom ohrozovali životné prostredie alebo zdravie obyvateľstva posudzovaného regiónu.

Opodstatnené pripomienky boli zapracované už do Návrhu strategického dokumentu a do odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu v ďalšej fáze vypracovania definitívnej verziu POH Nitrianskeho kraja. Spracovatelia strategického dokumentu dôsledne analyzovali každú pripomienku a stanoviská od dotknutých subjektov. Opodstatnené pripomienky sú premietnuté do návrhu opatrení a do Návrhu POH Nitrianskeho kraja. Pri odporúčaní navrhovanej činnosti sa brali do úvahy vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravie, sociálno-ekonomické a prírodné prostredie, ako aj niektoré technicko-ekonomické a dopravné kritériá.

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa prílohy č. 6 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, na základe odborného posudku podľa požiadaviek zákona, jeho príloh a všetkých dostupných podkladov, pričom zohľadňuje pripomienky a požiadavky uvedené v doručených stanoviskách.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 zákona č. 24/2006 Z.z. obstarávateľ strategického dokumentu je povinný zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring.

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie spočíva:

- v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- vo vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- v zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Potrebné je dôsledne implementovať systém monitoringu, ktorý je navrhnutý už v samotnom strategickom dokumente. Bude prebiehať na základe vopred definovaných indikátorov výsledku stanovených pre jednotlivé opatrenia. Údaje zistené monitorovaním sa využijú na priebežné sledovanie výkonnosti – dosahovaných výsledkov. Výsledky monitorovania výkonnosti budú prezentované v monitorovacej správe, ktorá bude vypracovávaná s ročnou periodicitou. Zber monitorovacích indikátorov, ktoré sú uvedené v akčnom pláne strategického dokumentu, sa bude realizovať a vyhodnocovať raz ročne na úrovni opatrení.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Obvodný úrad životného prostredia Nitra
Mgr. Michaela Grenušová
Janka Kráľa 124, 949 01 Nitra

v súčinnosti s
Úradom verejného zdravotníctva SR
Trnavská cesta 52
826 45 Bratislava

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Obvodný úrad životného prostredia Nitra
Ing. Peter Majlát
vedúci odboru ochrany zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja
Janka Kráľa 124, 949 01 Nitra

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Nitra, 06.06.2013